

Kitab Daniel — Nomer Tilu

Dua Panglihatan

Jeff Pippenger

2023-11-25

Urang ayeuna keur ngabahas “tujuh kali” dina Imamat dua puluh genep di jero kitab Daniel. Ieu disumputkeun ti jalma-jalma anu geus milih nutup panonna, tapi éta aya pikeun jalma-jalma anu hayang ningali. Urang baris ngamimitian dina Daniel pasal dalapan, ayat tilu belas.

Saterusna kuring ngadéngé saurang santo keur nyarita, sarta santo séjén nanya ka santo anu tangtu éta, anu keur nyarita, “Sabaraha lilana éta tetenjoan ngeunaan kurban sapopoé, jeung palanggaran anu matak ngaruksak, nepi ka boh tempat suci boh pasukan dipasrahkeun pikeun dipijak-pijak ku suku?” Daniel 8:13.

Ayat éta dimimitian ku kecap “saterusna,” sarta keur ngadamel bédana antara visi sajarah nubuat anu kakara ditempo ku Daniel dina sapuluh ayat saméméhna. Ayat hiji jeung dua dina éta pasal nétélakeun taun nalika Daniel nampi éta visi sarta ogé yén anjeunna nampi éta di sisi walungan Ulai. Ti ayat tilu nepi ka ayat dua belas, anjeunna “ningali” visi sajarah nubuat éta. “Saterusna” anjeunna “ngadangu” hiji paguneman sawarga anu diwangun ku hiji pananya jeung hiji jawaban. Dina ayat lima belas, anjeunna mimiti maluruh naon anu dilambangkeun ku visi sajarah nubuat anu kakara “ditingali”-na. Penting pisan pikeun mikawanoh bédana antara visi anu “ditingali” ku Daniel dina ayat tilu nepi ka dua belas, jeung paguneman sawarga anu “kadéngé” ku anjeunna—sabab éta téh dua visi anu béda.

Tapi bagja panon maraneh, sabab maranehna ningali; jeung ceuli maraneh, sabab maranehna ngadéngé. Mateus 13:16.

Patarosan dina ayat katilu welas nyaéta, “Sabaraha lilana éta tetenjoan,” sarta kecap anu ditarjamahkeun jadi “tetenjoan” téh mangrupikeun kecap Ibrani anu béda ti kecap anu ditarjamahkeun jadi “tetenjoan” dina ayat genep belas.

Jeung sim kuring ngadangu sora hiji lalaki ti antara sisi-sisi walungan Ulai, anu ngagero sarta ngandika, Jibril, jadikeun ieu lalaki ngartos kana éta tetenjoan. Daniel 8:16.

Ku narjamahkeun dua kecap Ibrani anu béda kana kecap Inggris “vision,” “tujuh kali” dina Imamat dua puluh genep jadi “disumputkeun bari atra katempo”. Para panalungtik Alkitab anu ngarasa cukup ku ngan saukur ngasrak beungeutna wungkul nganggap dua kecap Ibrani anu béda ieu minangka kecap anu sarua, tapi maranehna ngalakukeun kitu kalawan bahaya pikeun dirina sorangan.

“Ngalalayang hungkul dina beungeutna moal mere mangpaat anu gedé. Pikeun ngartosna diperlukeun panalungtikan anu wijaksana jeung ulikan anu daria, beurat, sarta tekun. Dina Firman aya bebeneran-bebeneran anu ibarat urat bijih anu mulya, disumputkeun handapeun beungeutna. Ku ngagali éta, sakumaha jalma ngagali emas jeung pérak, harta-harta anu

disumputkeun téh kapanggih. Pastikeun yén bukti bebeneran aya dina Kitab Suci sorangan. Hiji ayat Kitab Suci mangrupikeun konci pikeun muka ayat-ayat Kitab Suci anu séjén. Harti anu jero jeung disumputkeun dibuka ku Roh Suci Allah, anu ngajentrekeun Firman kana pangarti urang: ‘Bubukana dawuhan-Manten maparin caang; éta maparin pangarti ka nu basajan.’” *Fundamentals of Christian Education*, 390.

Urang dipaparin terang yén “unggal kanyataan miboga patalina” dina Firman Allah, sarta lamun urang milih teu maliré kanyataan yén aya dua kecap Ibrani anu béda anu ditarjamahkeun jadi “vision” dina pasal dalapan, urang sorangan anu tanggung jawab geus nimpakeun kabutaan Laodikea kana diri urang. Paribasa heubeul nyebutkeun, “teu aya nu satungtung butana iwal jalma anu teu daék ningali.”

Alkitab ngandung sakabéh prinsip anu diperlukeun ku manusa pikeun dipikaharti sangkan maranéhna pantes, boh pikeun hirup ieu boh pikeun hirup anu bakal datang. Jeung prinsip-prinsip ieu bisa dipikaharti ku sakumna jalma. Teu aya saurang ogé anu miboga sumanget pikeun ngahargaan pangajaranana anu maca hiji petikan tina Alkitab tanpa meunang tina éta sawatara pamikiran anu mangpaat. Tapi pangajaran Alkitab anu pangajénna henteu kahontal ku diajar sakali-sakali atawa anu teu patali silih sambung. Sistem bebeneran anu agung dina éta henteu dipidangkeun ku kituna bisa kahartikeun ku nu maca anu gagabah atawa lalawora. Loba tina harta karunna aya jauh di handapeun beungeutna, sarta ngan bisa dihontal ku panalungtikan anu rajin jeung usaha anu terus-terusan. Kabeneran-kabeneran anu ngawangun éta kasagemblengan anu agung kudu ditalungtik tur dikumpulkeun, ‘didieu saeutik, didinya saeutik.’ Yesaya 28:10.

“Lamun kitu ditalungtik kalayan tuntas tur di hijikeun, éta sakabéhna bakal kapanggih silih nyaluyukeun kalayan sampurna. Unggal Injil jadi panglengkep pikeun nu séjénna, unggal nubuat jadi panarangan pikeun nubuat anu séjén, unggal bebeneran jadi pamekaran tina bebeneran anu séjén. Tipe-tipe dina tatanan ibadah Yahudi dijadikeun écés ku Injil. Unggal prinsip dina firman Allah miboga tempatna, unggal kanyataan miboga patalina. Jeung wangunanana anu lengkep, dina rarancang jeung palaksanaanana, mere kasaksian ngeunaan Pangarangna. Wangunan anu kitu moal aya pikiran lian iwal pikiran Anu Teu Wates anu sanggup ngabayangkeun atawa ngawangunna.” *Education*, 123.

Kecap “vision” kapanggih sapuluh kali dina Daniel pasal dalapan, tapi éta sapuluh pamakéan téh ngawengku dua kecap Ibrani anu béda, jeung harti éta kecap-kecap téh henteu sarua. Upama éta hartina sarua, Daniel tangtu ngan ukur ngagunakeun hiji waé tina éta kecap dina unggal sapuluh pamunculanana. Daniel nulis dua kecap, sabab unggal éta dua kecap miboga hartina sorangan, sarta nu hiji ngalambangkeun hiji titingalian anu ku Daniel “ditingali”, sedengkeun nu séjén ngalambangkeun hiji titingalian anu ku anjeunna “kadéngé”. Dina ayat katilu welas, kecap anu ditarjamahkeun jadi “vision” nyaéta *châzôn*, sarta hartina “hiji tetempoan”, atawa “hiji titingalian”, “hiji impian” atawa “hiji wangsit”. Kuring nyebut éta “titingalian ngeunaan sajarah nubuat” dumasar kana harti éta kecap sarta kana cara Daniel ngagunakeunana.

Dina ayat kahiji, dina Daniel pasal dalapan, Daniel nyebutkeun, “hiji tetenjoan nembongan ka kuring,” sarta dina ayat kadua anjeunna dua kali nétélakeun yén anjeunna “ningali dina hiji

tetenjoan.” Tuluy dina ayat katilu welas, timbul patalékan, “sabaraha lilana ieu tetenjoan.” Sakabéh pamakéan éta nyaéta kecap Ibrani “châzôn.” Saterusna dina ayat ka lima welas, urang nepi ka meureun mangsa anu pangpentingna nalika Daniel ngagunakeun kecap anu sarua éta pisan, sabab anjeunna nyebutkeun, “waktu kuring”...“geus ningali tetenjoan éta sarta néangan hartina.” Sanggeus Daniel ningali tetenjoan châzôn éta, anjeunna hayang ngartos naon hartina. Ieu téh hiji kanyataan anu miboga patalina anu kacida gedéna jeung disumputkeunana “tujuh kali” tina Imamat dua puluh genep dina éta pasal.

Anjeunna ogé ngagunakeun kecap châzôn dina ayat tujuh belas jeung dua puluh genep. Kecap “visi” mucunghul sapuluh kali dina Daniel pasal dalapan, sarta kecap châzôn ngawakilan tujuh tina éta pamunculan. Daniel ngagunakeun kecap Ibrani séjén anu ditarjamahkeun jadi “visi” opat kali. Kecap Ibrani nu séjén éta nyaéta mar’eh, sarta hartina “panampakan”.

Châzôn kapanggih tujuh kali dina Daniel pasal dalapan, jeung mar’eh kapanggih opat kali, sarta duanana ngawakilan sapuluh kali kecap Inggris “vision” mucunghul dina Daniel pasal dalapan. Tujuh tambah opat jadi sabelas, sabab dina salah sahiji waktos Daniel ngagunakeun kecap mar’eh, éta ditarjamahkeun luyu jeung harti anu sabenerna, sabab dina ayat lima belas, nalika Daniel “milarian hartina” tina visi châzôn ngeunaan sajarah nubuat, aya anu “nangtung di hareupeun” anjeunna “saperti rupa manusa.” Kecap “rupa” téh mar’eh. Ku kituna, mar’eh dipaké ku Daniel opat kali dina Daniel dalapan, sarta sakali ditarjamahkeun saluyu jeung harti utamana, nyaéta “rupa,” sedengkeun tilu kali séjénna ditarjamahkeun jadi “vision.”

Abdi teu nyarankeun kritik naon waé ka jalma-jalma anu narjamahkeun Alkitab King James. Sanajan kitu, kedah diperhatikeun yén dina ayat katilu welas kapanggih hiji-hijina kecap tambahan dina Alkitab King James, nyaéta (kurban), anu ku ilham dinyatakeun sacara pasti, “teu kaasup kana naskah.” Ilham salajengna nyatakeun yén kecap tambahan éta geus “ditambah ku hikmat manusa.” Dina pasal anu sarua pisan, dua kecap Ibrani anu béda duanana ditarjamahkeun jadi kecap Inggris anu sarua. Alesan kunaon penting pisan pikeun mikawanoh bédana antara dua kecap ieu téh kacida jerona pentingna.

Tuluy kajadian, sanggeus sim kuring, nya éta sim kuring Daniél, ningali éta titingalian sarta narékahan néangan hartina, beh, aya hiji anu nangtung di hareupeun sim kuring, rupana siga jelema. Jeung sim kuring ngadéngé sora lalaki ti antara sisi-sisi Walungan Ulai, anu ngagero sarta ngadawuh, “Jibril, jadikeun ieu lalaki ngartos kana éta titingalian.” Daniél 8:15, 16.

Nalika Daniel “néangan hartina” tina “tetempoan châzôn” anu kakara “ditingalina,” Kristus ngawartoskeun ka Gabriel supaya “ngajadikeun” Daniel ngarti kana “tetempoan mar’eh” anu kakara “kadanguna”. Daniel hayang ngartos tetempoan sajarah nubuat, nanging Kristus, anu dina ayat tilu welas geus diidentifikasi minangka Palmoni (jalma suci anu tangtu anu nyarios), maréntahkeun ka Gabriel sangkan ngajadikeun Daniel ngartos “tetempoan mar’eh”, lain “tetempoan châzôn”. Dina ayat lima welas jeung genep welas, maksud anu ditepikeun ngeunaan tugas Gabriel nyaéta yén anjeunna kudu ngajadikeun Daniel ngartos “tetempoan mar’eh”, nyaéta kecap anu ditarjamahkeun minangka “tetempoan” anu hartina “pangdeudeul,” lain tetempoan sajarah nubuat anu hayang kahartos ku Daniel. Lamun teu ngakuan pancén anu dipasrahkeun ka

Gabriel, “tujuh kali” dina Imamat dua puluh genep téh nyumput bari écés katempo.

Dina ayat dua puluh genep, duanana kecap Ibrani anu ditarjamahkeun jadi “visi” aya dina ayat anu sarua, sarta ayat éta jadi salah sahiji konci utama pikeun muka bebeneran kasaksian Daniel ngeunaan “tujuh waktu.”

Jeung tetempoan ngeunaan sonten jeung isuk anu geus diwartakeun téh leres; ku sabab éta, segelkeun tetempoan éta, sabab éta baris pikeun mangsa anu masih loba poé. Daniel 8:26.

Dina ayat ka dua puluh genep, “tetempoan ngeunaan peuting jeung isuk-isuk” téh nyaéta tetempoan mar’eh, anu hartina “penampakan”; ari tetempoan anu kudu “disegel” téh nyaéta tetempoan châtôn ngeunaan sajarah kenabian. Ungkara “peuting jeung isuk-isuk” itulah anu misahkeun sarta nangtukeun bédana antara dua tetempoan éta. Ieu dilakukeun ku hiji ilustrasi deui ngeunaan unsur manusa dina ngahasilkeun Alkitab. Unsur manusa éta ngawengku boh para nabi anu nyatet kecap-kecap Alkitab, boh ogé jalma-jalma anu narjamahkeun Alkitab. Alkitab, sakumaha Kristus, ngawakilan hiji gabungan antara kaallahan jeung kamanusaan. Kamanusaan éta nurun sapanjang sajarah, ti Adam sanggeus anjeunna ragrag kana dosa nepi ka jalma-jalma anu nyatet jeung narjamahkeun Alkitab. Kristus jeung Alkitab duanana nyaéta Firman Allah, sarta Firman Allah téh murni, sabab kaallahan dina gabungan éta salawasna ngawasa sagala kakurangan anu aya dina daging.

Paulus, hiji abdi Yesus Kristus, anu dipanggil pikeun jadi rasul, dipisahkeun pikeun Injil Allah, (anu geus dipijangjikeun ti heula ku Mantenna ngaliwatan nabi-nabi-Na dina Kitab-kitab Suci,) ngeunaan Putra-Na, Yesus Kristus Gusti urang, anu dijadikeun tina turunan Daud nurutkeun daging. Rum 1:1–3.

Ungkara “sonten sareng enjing” kapanggih sababaraha kali dina Pangandika Allah, sarta salawasna ditarjamahkeun minangka “sonten sareng enjing,” sakumaha dina ayat ka-dua puluh genep, jeung sakumaha kacida remenna ditarjamahkeun dina carita ciptaan dina Kajadian anu terus-terusan nyebut, “jeung sonten jeung enjing jadi...” Saéstuna, sarta unggal kanyataan boga patalina sorangan (jeung kanyataan ieu penting pisan pikeun kahartos), hiji-hijina tempat dina Kitab Suci anu ungkara “sonten sareng enjing” henteu ditarjamahkeun minangka “sonten sareng enjing” (sakumaha dina ayat ka-dua puluh genep), nya éta dina ayat ka-opat welas tina Daniel dalapan. Di dinya, sarta ngan di dinya dina Pangandika Allah, frasa “sonten sareng enjing” ditarjamahkeun saukur jadi “poé-poé.”

Jeung anjeunna ngandika ka abdi, Nepi ka dua rébu tilu ratus poé; satutasna eta tempat suci bakal disucikeun. Daniel 8:14.

Dua welas ayat ti satuluyna, dina pasal anu sarua dina kitab Daniel, ungkara Ibrani “petang jeung isuk” ditarjamahkeun sakumaha biasana salawasna; nanging dina ayat anu jadi tihang puseur jeung dasar Adventisme, ungkara éta ngan saukur ditarjamahkeun jadi “poé.” Pangaruh naon anu ngadorong para panarjamah Alkitab King James nepi ka nyieun pasalingsingan anu kacida mencolokna kitu? Maranéhna geus narjamahkeun éta ungkara dina ayat dua puluh genep saluyu jeung unggal kamunculan séjén tina éta ungkara dina sakumna Alkitab. Tapi dua welas ayat

saméméh ayat dua puluh genep, nyaéta dina ayat opat welas, kamanusaan maranéhna méré hiji pabédan husus kana jawaban pikeun patalékan dina ayat tilu welas. Jeung patalékan dina ayat tilu welas éta ngawengku hiji kecap (“kurban”), anu teu meunang ditambah kana Alkitab. Allah miharep supaya ayat opat welas nangtung écés ku cara anu kacida jero tur has. Ku kituna, Anjeunna ogé nétélakeun naon anu diparéntahkeun ka Jibril sangkan dijadikeun kaharti ku Daniel.

Dina ayat genep welas, Yesus maréntahkeun ka Jibril supaya ngajadikeun Daniél ngartos kana titingalian mar’eh, sanajan sabenerna Daniél keur ngupayakeun ngartos kana titingalian châzôn ngeunaan sajarah nubuat. Ayat dua puluh genep nyebutkeun yén “titingalian ngeunaan peuting-peuting jeung isuk-isuk anu geus diucapkeun” téh “leres.” Titingalian châzôn téh nya éta hiji “paningal” nubuat, ari titingalian mar’eh téh “diucapkeun,” sabab éta memang geus diucapkeun. Éta geus diucapkeun dina ayat opat welas waktu Palmoni ngadawuh, “nepi ka dua rébu tilu ratus peuting-peuting jeung isuk-isuk; sanggeus kitu tempat suci bakal dimurnikeun.” Ayat dua puluh genep ngagunakeun ungkara “peuting-peuting jeung isuk-isuk,” bari nandaan éta minangka titingalian anu geus “diucapkeun,” pikeun nétélakeun bédana antara dua titingalian dina pasal dalapan kitab Daniél. Titingalian ngeunaan sajarah nubuat anu ku Daniél geus “katingali,” sarta anu dipikahayang ku Daniél pikeun kaharti, béda jeung titingalian anu “diucapkeun” anu ku Daniél geus “kadéngé.” Nu leuwih penting deui, titingalian anu ku Daniél “kadéngé” téh nya éta titingalian anu ku Jibril kudu dipasih pangartian ka Daniél.

Kamanusaan anu milu dina nyusun Alkitab Suci nyatet kecap “vision” sapuluh kali dina Daniel pasal dalapan, sarta ku kitu nyumputkeun bédana antara hiji tetenjoan anu “katempo” jeung tetenjoan séjén anu “kadéngé”. Ku lampah éta, maranéhna nyamarkeun tekenan anu nandakeun yén maksud Kristus téh supaya Daniel ngartos kana tetenjoan anu geus “kadéngé”-na, leuwih ti batan ngartos kana tetenjoan anu geus “katempo”-na. Ayeuna urang tiasa mertimbangkeun naon anu dipigawé ku Jibril pikeun ngalaksanakeun pancén anu dipasrahkeun ka anjeunna.

Maka anjeunna ngadeukeutan ka tempat sim kuring nangtung; jeung nalika anjeunna sumping, sim kuring kacida sieuneunana, tuluy sujud nepi ka raray kana taneuh. Tapi anjeunna ngandika ka sim kuring, “Pahamkeun, eh anak manusa, sabab ieu tetenjoan téh kanggo waktu ahir.” Ari basa anjeunna keur nyarios ka sim kuring, sim kuring jadi saré pisan bari raray nyanghareup ka taneuh; tapi anjeunna nyabak ka sim kuring, sarta ngadegkeun sim kuring deui. Saterusna anjeunna ngandika, “Tingali, ku Kami rek dibéjakeun ka maneh naon anu bakal kajadian dina ahir murkana éta; sabab dina waktu anu geus ditangtukeun, ahir éta baris datang.” Daniel 8:17–19.

Ayeuna Jibril mimiti padamelan-Na pikeun nyababkeun Daniel ngartos kana eta tetenjoan ngeunaan dua rébu tilu ratus sonten jeung isuk-isuk, anu sajati. Mimitina anjeunna ngawawarkeun ka anjeunna yén tetenjoan sajarah nubuat, nya éta tetenjoan châzôn, bakal aya dina “waktu ahir.” Saterusna, nalika Daniel keur dina saré nubuat, Jibril nyabak ka Daniel sarta ngadegkeun anjeunna sangkan nangtung jejeg. Anjeunna ngawartosan ka anjeunna, “Kami baris ngajadikeun anjeun terang.”

Éta téh anu ku Palmoni (Kristus) diparéntahkeun ka Gabriel pikeun dipigawé, nalika Anjeunna ngadawuh, “Gabriel, jadikeun ieu lalaki ngartos kana titingalian mar’eh” ngeunaan peuting-peuting

jeung isuk-isuk. Gabriel nyebutkeun yén manéhna bakal ngajadikeun Daniel “nyaho naon anu bakal kajadian dina panungtungan amarah éta.” Tah, aya dinya! Éta téh “tujuh kali” tina Imamat dua puluh genep! Ieu disumputkeun ku téhnik kenabian éta sorangan, anu ku Gabriel geus dipingpin ka para nabi supaya sababaraha kali nyaksian éta jeung ngagunakeunana dina tulisan maranéhna! Téhnik éta nyaéta “garis demi garis, di dieu saeutik jeung di dinya saeutik”.

Dina buku “Thoughts on Daniel and the Revelation”, karangan Uriah Smith (anu sakumna umat Advent, komo tatanggana ogé, pantes wawuh), Smith méré katerangan ngeunaan ayat tujuh welas nepi ka salapan welas dina Daniel pasal dalapan:

“Kalayan hiji pernyataan umum yén dina waktu anu geus ditangtukeun bakal aya ahirna, sarta yén anjeunna bakal ngajadikeun anjeunna nyaho naon anu bakal kajadian dina ahir panungtungan tina amarah éta, anjeunna tuluy ngamimitian nerapkeun tafsir kana eta titingalian. Amarah éta kudu dipikaharti ngawengku hiji mangsa waktu. Waktu naon? Allah nyarios ka umat-Na, Israil, yén Anjeunna bakal ngucurkeun amarah-Na ka maranéhna ku lantaran kajahatan maranéhna; ku kituna Anjeunna masihan parentah ngeunaan ‘pangeran Israil anu jahat jeung najis:’ ‘Cabut makuta sirah, jeung angkat makuta karajaan.... Kami bakal ngagulingkeun, ngagulingkeun, ngagulingkeun eta: sarta eta moal aya deui, nepi ka datang Anjeunna anu boga hak kana eta; sarta Kami bakal masrahkeun eta ka Anjeunna.’ Yehezkiel 21:25–27, 31.”

“Ieu téh mangsa pangeredan Gusti Allah ka umat-Na anu aya dina perjangjian; mangsa nalika tempat suci jeung pasukanana kudu diinjak-injak. Mahkota imam geus dicabut, jeung makuta geus ditanggalkan, waktu Israil ditundukkeun ka karajaan Babul. Ieu geus dibalikeun deui ku bangsa Média jeung Pérsia, deui ku bangsa Yunani, deui ku bangsa Romawi, luyu jeung tilu kalina éta kecap diulang ku nabi. Ku sabab urang Yahudi harita geus nampik Kristus, maranéhna tuluy geura sumebar ka sakuliah beungeut bumi; jeung Israil rohani geus nyekel tempat turunan literal; tapi maranéhna aya dina kaayaan tunduk ka kakawasaan-kakawasaan dunya, jeung bakal kitu nepi ka tahta Daud ditegakkan deui,—nepi ka Anjeunna anu jadi ahli warisna anu sah, nya éta Al Masih, Pangeran katengtreman, sumping, sarta harita éta tahta bakal dipasrahkeun ka Mantenna. Harita pangeredan éta bakal geus eureun. Naon anu bakal kajadian dina ahir panungtungan mangsa ieu, ku malaikat ayeuna baris dipanyatakeun ka Daniél.” Uriah Smith, *Daniel and the Revelation*, 201, 202.

“bebendu” anu keur ditepikeun ku Smith éta dimimitian nalika Manasé dibawa ka Babul ku urang Asyur dina taun 677 SM. Hanjakalna, Smith nyokot runtagna Zedekia dina taun 586 SM sarta netepkeun éta minangka titik awal mangsa “bebendu” dina ayat salapan welas. Smith saukur henteu ngajentrekeun naon hartina yén ayat éta nyebutkeun “tungtung panungtungan bebendu.” Manéhna nganggap éta saukur minangka “bebendu,” padahal lamun aya “tungtung panungtungan” tina bebendu, tata basa jeung logika nungtut yén sahenteuna ogé aya “tungtung kahiji” tina bebendu. Smith terang yén tujuh puluh taun panangkaran dimimitian ku serangan kahiji Nebukadnesar ka Yoyakim dina taun 606 SM, tapi anjeunna netepkeun yén awal mangsa bebendu téh nyaéta serangan katilu Nebukadnesar, anu dilaksanakeun ka Zedekia, raja Yuda nu panungtungan.

“Sanaos urang miboga katerangan anu leuwih jéntré ngeunaan kahirupan anjeunna [Daniel] dina mangsa ngorana batan anu kacatet ngeunaan nabi-nabi séjén mana waé, kalahiran jeung katurunanana tetep ditinggalkeun dina kaayaan poék pisan, iwal yén anjeunna téh turunan karajaan, sigana ti kulawarga Daud, anu dina mangsa éta geus jadi kacida lobana. Anjeunna mimiti mucunghul minangka salah sahiji tawanan mulya ti Yuda, dina taun kahiji pamaréntahan Nebukadnesar, raja Babul, dina awal tujuh puluh taun pangbuangan, SM 606. Yeremia jeung Habakuk canéh ngedalkeun ramalan-ramalan maranéhna. Yehezkiel mimiti teu lila sanggeusna, sarta rada engké, Obaja; tapi duanana ieu ngaréngsékeun pagaweanana sababaraha taun saméméh ahirna karir Daniel anu panjang tur cemerlang. Ngan tilu nabi anu ngagentos anjeunna, nyaéta Hagai jeung Zakaria, anu ngalaksanakeun kalungguhan kenabian salila sawatara waktu pondok dina mangsa anu babarengan, SM 520–518, sarta Maleakhi, nabi panungtung dina Perjanjian Heubeul, anu mekar dina hiji mangsa pondok kira-kira SM 397.” Uriah Smith, *Daniel and the Revelation*, 19.

Smith leres ngaidéntifikasi “indignation” dina ayat salapan welas minangka hiji mangsa waktu. Anjeunna leres ngaidéntifikasi éta mangsa minangka dipijak-pijakna Bait Suci jeung pasukan, saluyu jeung Daniel pasal dalapan ayat tilu welas, sarta anjeunna leres ngaidéntifikasi titik ahirna minangka 22 Oktober 1844.

Smith sabagian leres, tapi anjeunna teu nyangkem kayaktian lantaran ngalakukeun hal anu jadi ciri has tina panerapan-panerapan nubuatna. Anjeunna ngantep sajarah nungtun tafsirna kana firman nubuat, tibatan ngantep firman nubuat nungtun pamahamanana kana sajarah. Lamun urang ngantep Alkitab nangtukeun sajarah nubuat, harita urang boga katerangan anu leres pikeun nyanghareupan sajarah.

Alkitab ngajarkeun yén ku saha hiji jelema dikalahkeun, ka éta jelema manéhna jadi hamba.

Nalika maranéhna ngajangjikeun kabébasan ka maranéhna, maranéhna sorangan téh abdi-abdi karuksakan; sabab ku saha jalma éléh, ku éta kénéh manéhna dijadikeun budak. 2 Petrus 2:19.

Manasé ditéwak ka Babul dina taun 677 SM. Di dinya Yuda dikalahlékeun sarta dibawa kana pangawulan. Ieu téh titik awal anu digambarkeun dina bagan 1843 jeung 1850, anu ku Sadérék White dipastikeun leres. Smith ngamimitian panyangkarukan anu disebut dina Daniel pasal dalapan, ayat tilu welas, ku Zedekia, raja panungtung Yuda. Zedekia téh mangrupa tungtung tina hiji panghukuman anu lumangsung sacara bertahap, lain awalna. Sadérék White netelakeun yén panawanana Manasé ka Babul téh mangrupa “earnest” tina naon anu bakal datang. “Earnest” nyaéta pambayaran awal, sarta nandaan mimiti hiji pameseran anu bakal dituturkeun ku pambayaran-pambayaran séjén.

Kalawan satia para nabi neraskeun panginget-pangingetna jeung panyaruanna; kalayan teu sieun maranéhna nyarita ka Manasye jeung ka rayatna; tapi éta pesen-pesen dipopohokeun kalayan hina; Yuda nu murtad teu daék nguping. Salaku tanda anu saéstuna ngeunaan naon anu bakal tumiba ka éta bangsa lamun maranéhna terus teu tobat, PANGERAN ngantep rajana katéwak ku sakelompok soldadu Asyur, anu “ngabeungkeut anjeunna ku ranté, sarta mawa anjeunna ka Babul,” ibu kota maranéhna samentara. Kasangsaraan ieu nyadarkeun raja; “anjeunna nyuhunkeun ka PANGERAN Allahna, sarta ngahinakeun dirina pisan di payuneun

Allah karuhunna, sarta neneda ka Anjeunna: tuluy Anjeunna ngadangu pamentana, sarta ngadangu panyambatna, jeung mulangkeun anjeunna deui ka Yerusalem kana karajaanana. Harita Manasye terang yén PANGERAN, Anjeunna teh Allah.” 2 Babad 33:11–13. Tapi ieu tobat, sanaos kacida matak héranna, datangna kasép teuing pikeun nyalametkeun karajaan tina pangaruh ngaruksak tina mangtaun-taun prak-prakan ibadah ka brahala. Loba anu geus titajong jeung murag, sarta moal gugah deui salalanggengna.” Nabi-nabi jeung Raja-raja, 382.

Manasé nandaanan “pamayaran ti ad-adu iti umuna” a nangirugi iti “lunod” dagiti “pitó a panawen,” isu a ti maudi nga “unget,” ta ti “umuna nga unget” ket nagrugiin, idi naipan iti pannakakayaw dagiti tagaamianan a pagarian idi 723 a. K. Kalpasanna, idi pannakaitumba ni Jehoiakim, idi naipan ni Daniel iti pannakakayaw, nangrugi idi 606 a. K. ti pitopulo a tawen ti pannakakayaw a sinarita ni Jeremias. Dua a ari kalpasan ni Jehoiakim, naidadanes ti Jerusalem, ket ni Sedequias, ti maudi nga ari ti Juda, nakitaanna a napapatay dagiti annakna a lallaki iti sangoananna; kalpasanna, nabulsek dagiti matana ket naipan a kayaw idiy Babilonia.

Smith maparinkeun sakabéh pangadilan anu progresif ka Zedekia, sarta ngagunakeun pangadilan Zedekia minangka téks bukti pikeun sangkaanna. Pangadilan Zedekia, anu nyaéta “pangeran anu jahat jeung najis,” mémang nandakeun yén makuta Yuda kudu dicabut nepi ka Kristus sumping pikeun ngadegkeun hiji karajaan. Smith nyarios, “maranéhna aya dina kakawasaan kakawasaan-kakawasaan dunya, sarta bakal kitu nepi ka tahta Daud diadegkeun deui,—nepi ka Anjeunna anu jadi ahli warisna anu sah, nyaéta Mésias, Pangeran katengtreman, sumping, sarta harita éta bakal dipasrahkeun ka Anjeunna.” Dina 22 Oktober 1844, dina minuhan Daniel pasal tujuh, ayat tilu welas jeung opat welas, Kristus, anu dilambangkeun minangka Putra manusa, sumping ka payuneun Rama pikeun nampi hiji karajaan.

Kuring ningali dina titingalian peuting, jeung ieu, aya saurang saperti Putra manusa datang jeung mega-méga langit, sarta sumping ka Nu Sepuh Poe, jeung Anjeunna dibawa ngadeukeutan ka payuneun Mantenna. Jeung ka Anjeunna dipasrahkeun kakawasaan, kamulyaan, jeung hiji karajaan, supaya sakumna bangsa, nagara, jeung basa, ngabakti ka Anjeunna: kakawasaan-Na teh kakawasaan anu langgeng, anu moal sirna, jeung karajaan-Na teh karajaan anu moal dibinasakeun. Daniel 7:13, 14.

Sadérék White netelakeun yén Daniel pasal tujuh, ayat tilu welas jeung opat welas, kacumponan dina 22 Oktober 1844.

“Kadatangan Kristus salaku Imam Agung urang ka tempat anu Mahasuci, pikeun nyucikeun tempat suci, anu dipintonkeun dina Daniel 8:14; kadatangan Putra manusa ka Nu Sepuh Jaman, sakumaha dipidangeun dina Daniel 7:13; jeung kadatangan Gusti ka Bait-Na, anu dipiwarang ku Maleakhi, mangrupikeun gambaran-gambaran ngeunaan kajadian anu sarua; jeung hal ieu ogé dilambangkeun ku kadatangan pangantén lalaki kana kawinan, anu dijelaskeun ku Kristus dina misil sapuluh parawan, dina Mateus 25.” The Great Controversy, 426.

Smith henteu ngungkulan unsur konci tina “ahir pamungkas tina amarah.” Anjeunna nyingkahan prinsip Alkitabiah anu netelakeun yén Yuda geus dikalahkeun dina jaman Manasye, sarta yén pangbuangan anu dimimitian dua raja saméméh Zedekia, ogé ngagambarkeun yén Yuda geus aya

dina kaayaan takluk ka Babul saméméh Zedekia ngalaman nasibna. Sanajan aya kalalaworaan anu écés ieu, manéhna tetep nyatakeun, “di dieu aya mangsa amarah Allah ngalawan umat perjangjian-Na; mangsa salila tempat suci jeung pasukan bakal diinjak-injak handapeun suku.” Ku kituna, anjeunna sacara langsung ngahubungkeun “mangsa amarah Allah” jeung Daniel pasal dalapan, sarta patalékan “dugi ka iraha” dina ayat katilu belas. Jawaban dina ayat ka opat belas nyaéta nepi ka 22 Oktober 1844.

Paburencay ka pangawulaan ka pangabdian Babul dimimitian ku sajarah anu lumangsung saeutik-saeutik ti taun 677 SM, sarta terus nepi ka 1844. Mangsa éta sarua jeung dua rébu lima ratus dua puluh taun, anu tangtu waé nyaéta “tujuh mangsa” dina Imamat dua puluh genep. Tamatna mangsa éta dina 22 Oktober 1844 maparin ka Daniel hiji saksi anu kadua pikeun “mar’eh vision” ngeunaan dua rébu tilu ratus soré jeung isuk.

Jibril diparéntahkeun sangkan nyieun Daniél ngartos éta visi, sarta naon anu dipigawé ku Jibril téh nyaéta méré saksi kadua kana tanggal ahir 22 Oktober 1844. Henteu ngan ukur anjeunna méré saksi kadua pikeun netepkeun tanggal kajadian kacumponan duanana nubuat waktu, tapi sakumaha leres dituduhkeun ku Smith, jangka waktu anu patali jeung saksi kadua ka 1844 téh geus diidentifikasi dina ayat tilu welas minangka jangka waktu nalika tempat suci jeung pasukan téh bakal dipapay handapeun suku. Patalékan dina ayat tilu welas nyaéta, “Sabaraha lilana éta visi ngeunaan kurban sapopoé, jeung palanggaran anu ngabalukarkeun kakosongan, anu nyerahkeun boh tempat suci boh pasukan supaya dipapay handapeun suku?” Jangka waktu éta nyaéta “tujuh kali” dina Imamat dua puluh genep.

Anu teu katingali ku Smith, atawa anu anjeunna nyingkahan pikeun ngaidentifikasi, nyaéta yén “amarah” dina ayat salapan welas téh mangrupa “ahir panungtungan” tina amarah éta. Lamun aya nu “panungtung”, mangka aya ogé nu “kahiji”, sarta Daniel ngaidentifikasi iraha “amarah kahiji” éta réngsé, dina pasal sabelas. Anjeunna keur ngaidentifikasi kapausan anu marentah salila Jaman Poék, sarta anjeunna nyatakeun yén kapausan éta bakal maju nepi ka amarah éta kalaksanakeun, atawa réngsé.

Jeung raja éta bakal ngalakukeun nurutkeun kahayangna sorangan; sarta manéhna bakal ngangkat dirina, jeung ngagedékeun dirina luhureun unggal allah, sarta bakal ngucapkeun hal-hal anu matak ngareuwaskeun ngalawan Allahna sakabéh allah, sarta bakal hasil nepi ka amarah éta kacumponan; sabab naon anu geus ditangtukeun, éta bakal kajadian. Daniel 11:36.

Ayat ka tilu puluh genep sacara lega dipikaharti minangka ayat anu diparafrase ku rasul Paulus dina suratna nu kadua ka urang Tesalonika.

Ulah aya saurang ogé anu nipu ka aranjeun ku cara naon baé: sabab poé éta moal datang, iwal lamun murtad téh geus datang heula, sarta manusa durhaka éta geus dinyatakeun, nyaéta anak kabinasaan; anu ngalawan sarta ngangkat dirina saluhureun sagala anu disebut Allah, atawa anu disembah; nepi ka manéhna, saolah-olah Allah, linggih di Bait Allah, bari némbongkeun dirina yén manéhna téh Allah. 2 Tesalonika 2:3, 4.

“Jalma dosa” nurutkeun Paulus, anu ogé “anak kabinasaan,” anu “nangtang jeung ngagungkeun dirina sorangan leuwih luhur ti sakur anu disebut Allah, atawa anu disembah,” nyaéta ogé “raja”

anu “bakal ngalampahkeun nurutkeun kahayangna sorangan; sarta anjeunna bakal ngagungkeun dirina sorangan, jeung ngagedékeun dirina sorangan leuwih luhur ti unggal allah.” Duanana éta petikan ngarujuk ka paus di Roma. Daniel nyerat yén paus bakal makmur, anu hartina ngadorong maju, nepi ka “amarah éta réngsé dilaksanakeun.” Amarah dina ayat tilu puluh genep geus “ditangtukeun.” Kecap “ditangtukeun” hartina “ngaluka”.

Kapapaan narima “tatu paéhna” dina taun 1798, sarta dina éta waktu “indignasi kahiji” geus kalaksanakeun atawa réngsé. Kecap “kalaksanakeun” hartina mungkas atawa eureun. Ahir “indignasi” dina pasal dalapan, ayat salapan welas, nandakeun ahir mangsa nalika tempat suci jeung pasukan téh baris dipapalésér. Ieu réngsé dina taun 1844, tapi “indignasi” anu “kahiji” réngsé dina taun 1798.

“amarah anu panungtungan” réngsé dina taun 1844, dua rébu lima ratus dua puluh taun sanggeus raja Manasye dibawa ka Babul ku urang Asyur dina taun 677 SM. “amarah kahiji” réngsé dina taun 1798, dua rébu lima ratus dua puluh taun sanggeus karajaan kalér Israél dibawa kana pangbudakan ku urang Asyur dina taun 723 SM.

Aya deui anu kedah diungkabkeun ngeunaan “tujuh mangsa” anu disumputkeun dina kitab Daniel, sarta éta baris urang bahas dina artikel urang salajengna.

“‘Jeung ka malaikat jamaah Laodikia tuliskeun kieu: Kieu saur Sang Amin, Saksi anu satia jeung sajati, awal tina ciptaan Allah; Kami uninga kana sagala pagawéan maneh, yén maneh lain tiis lain panas: Kami miharep maneh tiis atawa panas. Ku sabab kitu, lantaran maneh haneut-haneutan, lain tiis lain panas, ku Kami rek dimuntahkeun maneh tina sungut Kami. Sabab maneh nyebut, Kami beunghar, jeung tambah banda, sarta teu kakurangan naon-naon; padahal maneh teu nyaho yén saenyana maneh cilaka, pikasediheun, malarat, buta, jeung taranjang.’”

“PANGERAN di dieu nembongkeun ka urang yén amanat anu kudu dibawa ka umat-Na ku para palayan anu geus dipanggil ku Anjeunna pikeun ngingetan umat téh lain amanat karapihan jeung kaamanan. Éta lain ngan saukur tioritis, tapi praktis dina unggal hal. Umat Allah digambarkeun dina amanat ka urang Laodikea minangka aya dina kaayaan aman karnal. Maranéhna hirup tenang, percaya yén dirina aya dina kaayaan anu luhur dina kahontalan rohani. ‘Sabab maneh nyebut, Kami beunghar, jeung beuki loba harta banda, sarta teu butuh nanaon; padahal maneh teu nyaho yén maneh téh nalangsa, pikasediheun, miskin, buta, jeung taranjang.’”

“Tipu daya naon deui anu leuwih gedé anu bisa nimpa pikiran manusa tibatan rasa yakin yén maranéhna bener padahal maranéhna saréréa salah! Amanat ti Saksi Nu Satia manggihan umat Allah keur aya dina hiji tipu daya anu matak prihatin, sanajan jujur dina éta tipu daya. Maranéhna teu nyaho yén kaayaan maranéhna pikasediheun dina paningal Allah. Bari jalma-jalma anu ditujul ku amanat éta ngagumbirakeun dirina sorangan yén maranéhna aya dina kaayaan rohani anu luhur, amanat ti Saksi Nu Satia ngarempag rasa aman maranéhna ku panyaram anu ngeunjeunkeun ngeunaan kaayaan sabenerna maranéhna, nyaéta buta rohani, kamiskinan, jeung kasangsaraan. Kasaksian éta, anu kacida nyentakna jeung tegesna, moal mungkin salah, sabab Saksi Nu Satia anu nyarita, jeung kasaksian-Na pasti bener.”

Testimonies, jilid 3, 252.